

Kommenteret høringsnotat

Høring over forslag til lov om ændring af museumsloven

Kulturministeriet sendte den 28. juni 2024 udkast til lovforslag om ændring af museumsloven (implementering af en museumsreform) i offentlig høring.

Lovforslaget har til formål at gennemføre en gennemgribende reform af museumsområdet, som både omfatter en modernisering af museernes faglige opgaver og en grundlæggende ny måde at fordele statens tilskud til statsanerkendte museer på, som understøtter museernes samfundsmæssige rolle, og så vi har museer i hele landet. Der gøres op med et fastlåst og forældet tilskudssystem, og nye museer får mulighed for at blive statsanerkendt. Lovforslaget er en opfølgning på regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" fra december 2022 og på den arbejdsgruppe om en reform af museumsområdet, der afleverede en rapport herom i efteråret 2023. Lovforslaget implementerer stemmeaftalen om en museumsreform mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet af 16. maj 2024.

Høringsfristen var den 23. august 2024. Der er indkommet 51 høringssvar vedrørende lovforslaget.

I det følgende redegøres for de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar og Kulturministeriets kommentarer hertil. Forslag til sproglige forbedringer, tekstnære ændringer og præciseringer eller ændringer af mere lovteknisk karakter er efter behov justeret i lovforslaget uden selvstændige bemærkninger knyttet hertil. I det omfang, der er tale om ændringer af indholdsmæssig karakter, er disse adresseret under Kulturministeriets bemærkninger.

I det omfang høringssvarene har adresseret forhold, der ligger ud over stemmeaftalen og dermed ud over formålet med lovforslaget, er dette ikke selvstændigt behandlet i høringsnotatet.

Der henvises herudover til vedlagte høringssvar, jf. bilag 1.

Høringsnotatet er opdelt i følgende afsnit:

Høring over forslag til lov om ændring af museumsloven	1
1. Generelle bemærkninger	3
2. Museernes opgaver	3
3. Minimumskrav	5
4. Tildeling og tilbagekaldelse af statsanerkendelser	6
5. Museumsnævnet	8
6. Tilskudsmodel	9
6.1 Grundtilskud	9
6.2 Variabelt tilskud	11
6.3 Prioritetstilskud	14
6.4 Indfasning	15
7. Et risikobaseret tilsyn	16
8. Indberetning og krav til revision	17
9. Kommunernes medfinansiering	17
10. Udviklingspulje	18
11. Arkæologi	19
12. Øvrige bemærkninger	19
13. Øvrige justeringer i lovforslaget	20
Liste over indkomne høringssvar	21

1. Generelle bemærkninger

KL, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Organisationen Danske Museer, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Moesgaard Museum, Nationalmuseet, Den Gamle By, Naturhistorisk Museum, DM, Naturhistorisk Museum, Aalborg Universitet, Arbejdermuseet, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Ringkøbing Fjord Museer, Vardemuseerne, Vikingeskibsmuseet, Bevaringscenter Nord, Bevaringscenter Fyn, Bevaring Sjælland, Kunstkonserveringen, Konserveringscenter Vejle, Indvandrerhistorisk Selskab, Københavns Kommune, Museum Ovartaci, ENIGMA – museum for post, tele og kommunikation, Sorø Kunstmuseum, Danmarks Tekniske Museum, Nordisk Konservator Forbund, Viborg Museum, Ringkøbing-Skjern Kommune, Museum Nordsjælland, Museum Salling, Vesthimmerlands Museum, Furesø Kommune og Furesø Museum, Museum Vestsjælland, ROMU, Faaborg Museum og Museet for Samtidskunst imødekommer lovforslaget om en længe ventet reform af museumsområdet og bifalder, at den økonomiske ramme til de statsanerkendte museer hæves. Høringsparterne lægger især vægt på, at den økonomiske prioritering af museumsområdet bidrager til museernes fortsatte udvikling, som fremover vil styrke det samlede museumslandskab. Derudover fremhæves, at reformen samtidig bidrager til borgernes mulighed for at møde museumsoplevelser af høj kvalitet og relevans.

2. Museernes opgaver

KL, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Nationalmuseet, DM, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Museum Sønderjylland, Danmarks Tekniske Museum, Den Gamle By, Faaborg Museum, Konserveringscenter Vejle, Vikingeskibsmuseet, Danmarks Frie Forskningsfond, ENIGMA – museum for post, tele og kommunikation og Vesthimmerlands Museum støtter op om, at museernes opgaver forenkles, sidestilles og moderniseres med et stærkere udviklingsperspektiv. Vikingeskibsmuseet bifalder for eksempel, at immateriel kulturarv anerkendes som en del af museernes arbejde med samlingsudvikling.

Organisationen Danske Museer, Dansk Industri, Danmarks Frie Forskningsfond, Dansk Center for Museumsforskning, Vikingeskibsmuseet, Aalborg Universitet, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Museum Nordsjælland, Nordisk Konservatorforbund, Konserveringscenter Vejle og Energimuseet har konkrete bemærkninger og forslag til justeringer i museernes opgaver. For eksempel fremhæver Dansk Industri, at forslaget også bør inddrage hensyn til museernes fokus på at tiltrække turister. Organisationen Danske Museer foreslår, at formidling også skal indeholde ordet udvikling, mens Dansk Center for Museumsforskning og Vikingeskibsmuseet foreslår, at museernes opgaver i højere grad skal baseres på forskning. Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum foreslår i den forbindelse, at forskningsforpligtelsen skrives tydeligere frem, så museerne fortsat forsker og ikke kun er til gavn for universiteter og andre forskningsinstitutioner. Aalborg Universitet, Museum Nordsjælland og Nordisk Konservator Forbund efterspørger en tydeligere definition af forskningsbegrebet.

Bevaringscenter Nord, Bevaringscenter Fyn, Bevaring Sjælland, Kunstkonserveringen og Konserveringscenter Vejle påpeger en bekymring for, hvordan kvaliteten i bevaringsarbejdet fremover vil blive prioriteret og foreslår, at der i højere grad lægges vægt på museernes samarbejde med konservatorer og bevaringscentre. De foreslår derfor, at museer for eksempel skal have en konservator ansat eller være tilknyttet et bevaringscenter, og at museumsnævnet skal have bevaringsfaglige kompetencer. Bevaringscenter Nord er bekymret for, at bevaring og konservering vil blive forbigået af museerne til fordel for de områder af museumsdriften, som vil generere et incitamentsbaseret tilskud. Dansk Industri og Vendsyssel Historiske Museum påpeger endvidere, at der ikke er taget hensyn til museernes udgifter til bevaring i den fremlagte model.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af stemmeaftalen om en museumsreform af 16. maj 2024, at aftalepartierne er enige om at modernisere og forenkle museernes opgaver, og at museernes arbejde skal bygges op omkring tre indbyrdes afhængige opgaver: samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling.

Det fremgår endvidere af stemmeaftalen, at der i samlingsudvikling også ligger et fokus på samlingsvaretagelsen, hvor museerne skal sikre, at samlingerne er i den bedst mulige bevaringstilstand og forsvarligt opbevaret. Det fremgår også, at museerne som hidtil skal samarbejde om samlingsarbejde, opbevaringsforhold m.v. og derigennem bidrage til en positiv udvikling af det danske museumslandskab. Dette gengives i lovforslagets bemærkninger – dog justeres bemærkningerne, så der henvises til ”bevaring” i stedet for ”opbevaring”.

Samplingsudvikling vil således fortsat rumme indsamling, registrering og bevaring, men betegnelsen ’samlingsudvikling’ skal samtidig betone, at arbejdet med samlingerne også vil have et udviklingsperspektiv. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, kan udviklingsperspektivet også bestå i at optimere bevaringsforhold og konservering af samlingen efter de nyeste standarder og metoder. Lovforslaget implementerer således stemmeaftalen, og Kulturministeriet finder derfor ikke anledning til at justere lovforslaget.

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger om det foreslåede § 2, stk. 1, at betegnelsen ’vidensudvikling’ omfatter forskningsopgaven – men også skal omfatte museernes øvrige vidensproduktion. Med den foreslåede bestemmelse fastholdes derfor, at museerne er vidensinstitutioner, og at en væsentlig del af den viden, museerne genererer, bygger på forskning. Kulturministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre formuleringen af ’vidensudvikling’ i § 2, stk. 1.

I bemærkningerne til lovforslaget anvendes formuleringen ”det almene forskningsbegreb”. Kulturministeriet bemærker hertil, at dette henviser til Kulturministeriets forskningsstrategi fra 2009, som anvender formuleringen ”det almene forskningsbegreb”, der defineres nærmere gennem krav om originalitet, transparens og gyldighed. For at lovtæksten lægger sig mest muligt op af nationale og internationale stan-

darder, finder Kulturministeriet imidlertid grund til at præcisere lobbemærkningerne, således at der henvises til OECD's aktuelle definition af forskning og udvikling (FoU). Det bemærkes, at der anvendes samme definition på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

3. Minimumskrav

Dansk Erhverv, Museum Sønderjylland, Nordisk Konservator Forbund, Bevaringscenter Nord, Bevaringscenter Fyn, Bevaring Sjælland, Kunstkonserveringen og Konserveringscenter Vejle er positive over for, at der indføres minimumskrav. Vikingskibsmuseet er positive over for et krav om, at museerne skal bidrage til en fagfællebedømt publikation i en treårig periode.

DM støtter lempede krav til museer beliggende på mindre øer. I forlængelse heraf foreslår Organisationen Danske Museer, at de lempede minimumskrav også overføres til kommuner med få borgere.

Dansk Erhverv, Dansk Center for Museumsforskning, ROMU, Moesgaard Museum, Aalborg Universitet, Museum Sønderjylland, Center for Museologi, Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og Museum Nordsjælland bemærker, at minimumskravene med fordel kunne hæves. For eksempel foreslår Dansk Erhverv, at minimumskravet til besøgende hæves til 12.000 – 15.000 besøgende. Derudover foreslår Dansk Center for Museumsforskning, ROMU, Moesgaard Museum, Aalborg Universitet, Museum Sønderjylland, Center for Museologi, Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og Museum Nordsjælland, at minimumskravet til forskning hæves.

Museet for Samtidskunst udtrykker bekymring for, at besøgstal fremover tillægges så stor betydning i forhold til nye og alternative måder at drive museer på.

Dansk Erhverv, Center for Museologi, Aarhus Universitet og Vikingskibsmuseet efterspørger tydeligere definitioner af minimumskravet til høj faglig kvalitet samt kravet til fagfællebedømt forskning, og hvordan dette skal opgøres. Nordisk Konservator Forbund foreslår, at der skal opstilles tydeligere krav ift. at sikre høj kvalitet i bevaringsarbejdet. Center for Museologi, Aarhus Universitet foreslår endvidere, at museernes forskning skal relatere sig museets ansvarsområde.

Derudover foreslår Vejlen Kunstmuseum og Center for Museologi, Aarhus Universitet, at minimumskravet til besøgende relativiseres ift. demografiske og geografiske forhold med henblik på at imødekomme mindre museer.

Museum Sønderjylland foreslår, at naturhistoriske museer skal indberette genstande til centrale registre ligesom kultur- og kunsthistoriske museer.

Dansk Industri bemærker, at museumsnævnet bør have mulighed for at undtage ekstraordinære perioder i vurderingen af, om et museum opfylder samtlige vilkår.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske stemmeaftale, at nye museer i højere grad skal kunne blive statsanerkendt, hvis de lever op til en række minimumskrav til indtjening, antal besøgende og forskning. Samtidig skal museerne have høj faglig kvalitet i deres arbejde og arbejde inden for et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumslandskab. Statsanerkendte museer, som ikke lever op til kravene, skal samtidig kunne få tilbagekaldt deres statsanerkendelse. Dette understøttes af arbejdsgruppens rapport, hvoraf det fremgik, at det er vigtigt, at der er parallelitet mellem krav til at opnå statsanerkendelse og krav til at modtage et grundtilskud i en tilskudsmodel. Arbejdsgruppen anbefalede minimumskrav om indtægter på mindst 4,0 mio. kr. årligt, minimum 10.000 besøgende årligt, og 1 fagfællebedømt forskningspublikation over 3 år, som er videreført i stemmeaftalen.

Kulturministeriet bemærker, at opgørelsen af minimumskravene i § 14, stk. 1, nr. 4-6, om besøgstal, indtægter og forskning, vil skulle opgøres på samme måde som de variable tilskudsparametre i den foreslåede § 13 c, stk. 1. Den nærmere opgørelse af disse samt vilkår om høj kvalitet vil blive reguleret i bekendtgørelse.

Kulturministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at justere lovforslaget ift. minimumskrav.

For så vidt angår naturhistoriske museers indberetning af genstande, bemærkes, at den gældende museumslovs § 14, stk. 9, regulerer, hvilken type genstande de statsanerkendte museer skal indberette til hhv. det centrale register over kulturhistorie og kunst samt over arkæologiske lokaliteter og fundsteder, som føres af kulturministeren, der stiller registrene til rådighed for offentligheden og relevante myndigheder, jf. § 39. Statsanerkendte museer skal således indberette genstande, kunstværker og anden dokumentation til det centrale register over kulturhistorie og kunst – SARA – samt oplysninger til registeret over arkæologiske lokaliteter og fundsteder – Fund og Fortidsminder. Kulturministeren stiller ikke et centralt register til indberetning af naturhistoriske genstande til rådighed. Kulturministeriet lægger ikke op til at ændre i de eksisterende bestemmelser om indberetning.

4. Tildeling og tilbagekaldelse af statsanerkendelser

KL, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Den Gamle By, Arbejdermuseet, ENIGMA – museum for post, tele og kommunikation, Museum Overtaci, Nordisk Konservator Forbund og Museum Lolland-Falster bifalder, at der med forslaget åbnes op for, at nye museer på sigt kan blive statsanerkendt.

Organisationen Danske Museer, Dansk Industri, DM, Vendsyssel Historiske Museum, Vejen Kunstmuseum, Arbejdermuseet, Moesgaard Museum, Museum Lolland-Falster, Museum Vestsjælland, Museum Odense og Faaborg Museum er ligeledes positive over for forslaget om, at museer kan tildeles og fratages statsaner-

kendelse, men efterspørger klare retningslinjer for dynamikken. Der udtrykkes bekymring for, at nye statsanerkendelser og omplaceringer til højere grundtilskudskategorier evt. vil reducere museernes tilskud.

Arbejdermuseet og Moesgaard Museum bemærker endvidere, at stigningerne mellem de forskellige grundtilskud risikerer at blive udvandet i takt med, at nye museer tildeles statsanerkendelse, og museer omplaceres til en højere grundtilskudskategori – bl.a. med henvisning til, at museernes samlinger er kumulative, hvilket kan betyde en nettostigning mod højere kategorier. Arbejdermuseet foreslår, at princippet om stigning skrives tydeligere frem i lovteksten.

Konservningscenter Vejle efterspørger stillingtagen til, hvad der skal ske med et museums samling, hvis museets statsanerkendelse tilbagekaldes.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske stemmeaftale, at formålet med en museumsreform er at skabe et mere dynamisk museumslandskab, både i forhold til museernes mulighed for at påvirke deres eget tilskud og i forhold til statsanerkendelse af nye museer. Det er ifølge stemmeaftalen problematisk, at det nuværende fastlåste tilskudssystem gør det svært for nye museer at blive statsanerkendt, og at museer, der har vanskeligt ved at leve op til museumslovens krav, i praksis ikke får frataget deres statsanerkendelse.

Kulturministeriet har på baggrund af høringssvarene justeret ordlyden i lovbetænkningerne til den foreslåede § 13 a, stk. 3, så det i overensstemmelse med stemmeaftalen fremgår, at grundtilskuddene vil være gradvist stigende for hver kategori. I stemmeaftalen fremgår blandt andet, at museerne er vitale for de lokalsamfund, de ligger i. De skaber møder mellem os og danner rammen for fællesskaber og aktiviteter – både inden for og uden for museernes mure. Det fremgår derudover, at vi samtidig har museer i international særklasse, som løfter museumslandskabet og tiltrækker turister til landet. Det er således intentionen, at grundtilskuddene over tid forbliver differentierede med gradvist stigende trin i grundtilskudskategori 1-5 med henblik på at understøtte mangfoldigheden i museumslandskabet. Det økonomiske løft af museumsområdet – hvor grundtilskuddets størrelse hæves til minimum 1,5 mio. kr. – skal bidrage til at understøtte et fortsat mangfoldigt museumslandskab, hvor alle statsanerkendte museer får grundlaget for at arbejde med samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling.

For så vidt angår håndtering af samlingen i tilfælde af tilbagekaldelse af statsanerkendelse eller ophør bemærker Kulturministeriet, at der allerede er regulering heraf i den gældende museumslov § 13, stk. 4, og § 17. Kulturministeriet lægger ikke op til at ændre ved de nuværende regler herfor.

5. Museumsnævnet

Dansk Industri, Dansk Erhverv, KL, Organisationen Danske Museer, Dansk Center for Museumsforskning, Aalborg Universitet, Center for Museologi, Aarhus Universitet, DM, Museum Odense, Bevaringscenter Nord, Bevaringscenter Fyn, Bevaring Sjælland, Nordisk Konservator Forbund, Kunstkonserveringen, Museum Sønderjylland, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Museum Nordsjælland bifalder oprettelsen af et politisk uafhængigt museumsnævn, og lister en række forslag til, hvilke fagrelevante kompetencer og kvalifikationskrav, de gerne ser prioriteret i museumsnævnet.

Center for Museologi, Aarhus Universitet bemærker, at Kulturministerens udpegning af fem ud af syv medlemmer vil betyde et politisk frem for et fagligt og uafhængigt museumsnævn.

Organisationen Danske Museer foreslår, at det i lovforslaget skrives tydeligt frem, at det er museumsnævnet alene, som har kompetence til at forestå statsanerkendelser og ændringer i grundtilskudskategori, og at museernes afgørelser skal sendes i offentlig høring hos en fagrelevant museumsreds. DM foreslår, at nævnets fremtidige vurderinger offentliggøres, samt at nævnets afgørelser kan appelleres til voldgift, forestået af Kulturministeriet.

Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum foreslår, at museumsnævnets beslutningsgrundlag skal baseres på sagsfremstillinger fra Slots- og Kulturstyrelsen.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at nævnets medlemmer tilsammen skal besidde høj faglig ekspertise inden for museernes tre indbyrdes afhængige opgaver; samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling og dække både kunsthistorie, kulturhistorie, herunder arkæologi, og naturhistorie. Medlemmerne skal således have bred viden om det danske museumslandskab, herunder kendskab til museumsdrift, faglig opgavevaretagelse og viden om de statsanerkendte museer. Dette er gengivet i lovforslagets bemærkninger til § 19, stk. 2, hvor det blandt andet fremgår, at museumsnævnets medlemmer "tilsammen vil skulle besidde høj museumsfaglig ekspertise inden for samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling og inden for naturhistorie, kunsthistorie og kulturhistorie, herunder arkæologi".

Kulturministeriet bemærker, at der med museumsnævnet placeres en række fagrelevante kompetencer hos et nyt uafhængigt og upartisk nævn, herunder kompetence til at tildele og tilbagekalde statsanerkendelser og til at træffe afgørelser om indplacering i grundtilskudskategori. Efter den foreslåede § 19, stk. 10, kan museumsnævnets afgørelser ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kulturministeriet bemærker endvidere, at museumsnævnet sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet. Det er efter høringsperioden tilføjet, at Kulturministeriet kan forberede og forelægge sager for nævnet på baggrund af tilsynet med museerne, jf. § 14, stk. 5.

Kulturministeriet finder på baggrund heraf ikke anledning til at ændre museumsnævnets sammensætning eller opgavevaretagelse.

6. Tilskudsmodel

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Moesgaard Museum, Den Gamle By, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Arbejdermuseet, Museum Sønderjylland, Faaborg Museum, Ringkøbing Fjord Museer, Ringkøbing Skjern Kommune, Museum Salling, Danmarks Tekniske Museum, Vardemuseerne, Sorø Kunstmuseum, Københavns Kommune, ENIGMA – museet for post, tele og kommunikation, Furesø Kommune og Furesø Museum støtter den foreslåede tilskudsstruktur og fordelingen mellem det differentierede grundtilskud, dynamiske variable tilskud og prioritetstilskud.

Museum Nordsjælland, Museum Vestsjælland, ROMU, HEART – Herning Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum udtrykker bekymring for, at tilskudssystemet prioriterer bestemte museer og opgaver på bekostning af andre. For eksempel indvender ROMU og Museum Vestsjælland, at tilskudssystemet overser museer i Region Sjælland, mens Center for Museologi, Aarhus Universitet og Vesthimmerlands Museum udtrykker bekymring for, at modellen i for høj grad prioriterer museernes kommercielle aktiviteter. Dansk Erhverv havde modsat gerne set, at det variable tilskud vægtede højere i forhold til grundtilskuddet.

Derudover bemærker Museum Silkeborg, Museum Lolland-Falster, Museum Horsens, Museum Vestsjælland, Ringkøbing Fjord Museer, Ringkøbing-Skjern Kommune, Viborg Museum og Museum Odense, at den nye tilskudsstruktur ikke tager højde for fusionerede museer og museer med flere besøgssteder, som fremover vil modtage ét samlet tilskud.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale om en museumsreform, at der skal gøres op med et fastlåst og forældet tilskudssystem, og at en reform blandt andet omfatter en grundlæggende ny måde at fordele statens tilskud til statsanerkendte museer på. Kulturministeriet bemærker i forbindelse hermed, at der ikke er tiltænkt justeringer i forhold til de overordnede dele af tilskudssystemet.

6.1 Grundtilskud

ROMU foreslår, at forskellen mellem grundtilskuddene i kategori 3 og 4 mindskes.

KL, Dansk Industri, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Museum Silkeborg, DM, Museum Odense, Den Gamle By, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Danmarks Tekniske Museum, Museum Vestsjælland, Organisationen Danske Museer, Museum Lolland-Falster, Faaborg Museum, Vejlen Kunstmuseum, Ringkøbing Fjord Museer, Vardemuseerne, Vikingskibsmuseet, Konserveringscenter Vejle, Museum Salling, Museum Sønderjylland og Dansk Center for Museumsforskning efterspørger transparens omkring vurderingerne samt objektive kriterier

til brug for vurdering af samlingernes betydning og indplacering i grundtilskudskategori.

Dansk Industri, Moesgaard Museum, Nordisk Konservator Forbund, Ringkøbing Fjord Museer, Vardemuseerne, Ringkøbing-Skiern Kommune, Sorø Kunstmuseum, Museum Silkeborg, Danmarks Tekniske Museum, Vikingskibsmuseet, Konserveringscenter Vejle, HEART – Herning Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum bemærker, at tildelingen af grundtilskuddet bør baseres på et bredere grundlag end blot samlingens betydning. Moesgaard Museum foreslår for eksempel, at vurderingerne også inddrager høj faglig kvalitet, mens Museum Odense og Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum bemærker, at museernes ansvarsområde bør tillægges større betydning i vurderingerne. Nordisk Konservator Forbund foreslår, at samlingens bevaringstilstand og volumen pr. inventarnummer indgår, mens Vardemuseerne foreslår, at vurderingen tager udgangspunkt i museernes opgaver, samling og evne til at gøre samlingen relevant. Viborg Museum foreslår endvidere, at de kulturhistoriske museer vurderes ud fra samme parametre som kunstmuseerne.

Museum Horsens foreslår, at fusionerede museer som minimum indplaceres i grundtilskudskategori 2, så indplaceringerne følger museer med arkæologisk ansvar i to kommuner, der pr. definition indplaceres i kategori 2. Vesthimmerlands Museum foreslår, at museer med UNESCO-ansvar som minimum placeres i kategori to.

Naturhistorisk Museum Aarhus, Museum Silkeborg, Immigrantmuseets ambassadører og bidragsydere, Furesø Kommune, Museum Odense, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Bornholms Museum, Bornholms Kunstmuseum, Ringkøbing Fjord Museer, Danmarks Tekniske Museum, Sorø Kunstmuseum, Museum Horsens, Vikingskibsmuseet, Ringkøbing-Skiern Kommune, Museum Salling, Indvandrerhistorisk Selskab og Københavns Kommune på vegne Københavns Museum og Thorvaldsens Museum mener, at de er indplaceret i forkerte grundtilskudskategorier som følge af vurderinger, der ikke i tilstrækkelig grad tager højde for museernes ansvarsområde, kompleksitet og samlet betydning. Museerne foreslår med støtte fra Dansk Erhverv, at indplaceringerne genovervejes og evt. revideres inden lovens behandling og ikrafttræden.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at museernes samlinger udgør fundamentet for museernes opgaver, og at museerne skal arbejde med samlingsudvikling, som sikrer relevante samlinger, der danner udgangspunkt for formidling og vidensudvikling. Det er ifølge stemmeaftalen en statslig opgave at sikre, at statsanerkendte museer passer på og udvikler deres samlinger, hvorfor alle museer tildeles et fast grundtilskud. Grundtilskuddets størrelse er differentieret i fem kategorier baseret på en faglig, skønsmæssig vurdering af betydningen af museernes samlinger, som afspejler museernes kerneopgaver i relation hertil.

Det fremgår endvidere af den politiske stemmeaftale, at der inden for kultur- og naturhistorie er foretaget en vurdering af museernes samlinger med udgangspunkt i den geografiske udbredelse, altså om samlingen er indsamlet lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt. Der er museer i hele landet, der har arkæologisk ansvar, og som løfter en vigtig opgave med arkæologiske undersøgelser. I anerkendelse af, at et arkæologisk ansvar er en vigtig opgave har museets geografiske indsamlingsområde derfor ligeledes betydning for museets indplacering. Der er også taget stilling til, om samlingen overordnet set har flere genstande af særlig værdi, kvalitet eller betydning, som kan placere samlingens betydning i en højere kategori end det geografisk afgrænsede indsamlingsområde. Kunstmuseernes samlinger er vurderet ud fra, hvor repræsentativ den enkelte samling er inden for museets ansvarsområde, samt samlingens betydning for den samlede kunsthistorie og samlingens betydning i relation til de øvrige kunstsamlinger. Museerne inddeles på den baggrund i fem grundtilskudskategorier.

Kulturministeriet bemærker, at museernes indplacering i grundtilskudsniveau i den politiske stemmeaftale er foretaget på baggrund af en faglig, skønsmæssig vurdering foretaget af Slots- og Kulturstyrelsen.

Af den politiske stemmeaftale fremgår desuden, at der med reformen vil blive oprettet et uafhængigt museumsnævn, som fremover vil have kompetence til at træffe afgørelse om museernes indplacering – og eventuelt ændre eksisterende statsanerkendte museers indplacering til både en lavere eller højere grundtilskudskategori. Museer, der står til at få et mindre tilskud end i dag, kan vælge at lade deres indplacering i grundtilskudskategori indbringe for museumsnævnet et år efter, reformen er trådt i kræft. Museer, der står til at få et højere tilskud end i dag, kan indbringe deres indplacering for museumsnævnet, når reformen er fuldt indfaset – det vil sige efter fire år.

Kulturministeriet har uddybet bemærkningerne til lovforslaget, så det fremgår, at vurderingen af betydningen af museernes samlinger tager udgangspunkt i museets ansvarsområde, ligesom intentionen bag stemmeaftalen i forhold til museernes grundtilskud og museumslandskabets mangfoldighed er uddybet. Det er derudover uddybet, at museumsnævnet i sin praksis skal tage udgangspunkt i kulturministerens indplacering i grundtilskudskategori. Det betyder, at museumsnævnet kan ændre museernes indplacering, såfremt der konstateres væsentlige faglige argumenter, som taler for en anden indplacering end den eksisterende indplacering.

6.2 Variabelt tilskud

Organisationen Danske Museer, Arbejdermuseet, Den Gamle By, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Vardemuseerne, Ringkøbing Fjord Museer, Viborg Museum, Museum Salling, ENIGMA – museum for post, tele og kommunikation, Museum Lolland-Falster, Museum Overtaci, Museum Sønderjylland og Vejen Kunstmuseum bifalder i særdeleshed, at børn og unge prioriteres som et selvstændigt og tungtvæjende parameter i det nye tilskudssystem.

Organisationen Danske Museer, Dansk Industri, Museum Sønderjylland, Museum Odense, Danmarks Frie Forskningsfond, Danmarks Tekniske Museum, Museum Nordsjælland og Konserveringscenter Vejle støtter ligeledes op om, at fagfællebedømt forskning indgår som et selvstændigt incitamentstilskud. Moesgaard Museum, Museum Odense og Danmarks Frie Forskningsfond indvender dog, at forskning bør vægtes lige i forhold til de øvrige tre parametre.

Dansk Erhverv, Organisationen Danske Museer, ENIGMA – museum for post, tele og kommunikation, Den Gamle By, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Tekniske Museum, Museum Nordsjælland og Museum Ovartaci foreslår flere parametre inkluderet i det variable tilskud. Museum Ovartaci og Organisationen Danske Museer foreslår for eksempel, at der tildeles incitamentsbaserede tilskud til museernes initiativer målrettet social inklusion, mental trivsel og bæredygtighed. Den Gamle By foreslår at kvalitetsvurderingerne indgår som selvstændigt parametre, hvor kun museer med tilfredsstillende kvalitetsvurderinger, modtager tilskud.

I forlængelse heraf foreslår Dansk Industri, Organisationen Danske Museer, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Museum Sønderjylland, Museum Silkeborg, Ringkøbing Fjord Museer, HEART – Herning Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum, Museum Nordsjælland, Vikingskibsmuseet, Museet for Samtidskunst, Museum Sønderjylland, Museum Lolland-Falser, Energimuseet og Vejen Kunstmuseum, at parametrene defineres tydeligere og kommer med en række forslag til, hvilke konkrete elementer, der bør tælle med under de forskellige parametre. Dansk Industri, Organisationen Danske Museer, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Museum Nordsjælland, Viborg Museum, og Vikingskibsmuseet bemærker for eksempel, at der i høj grad er behov for ensartede, gennemskuelige og ikke-bureaukratiske optællinger som også tager højde for museernes forskelligheder. Derudover foreslår Museet for Samtidskunst og Ringkøbing Fjord Museer, at der også tages højde for alternative udstillingsformater og museumsaktiviteter uden for museets huse.

Enkelte efterspørger tydeligere definitioner af forskningsbegrebet, som for eksempel Danmarks Frie Forskningsfond og Museum Sønderjylland, der foreslår at følge det almene forskningsbegreb med udgangspunkt i OECD's definitioner. Organisationen Danske Museer bemærker, at der med parameteret ikke skabes tilstrækkeligt incitament til også at publicere monografier og efterspørger nærmere krav til optællingen. Dansk Industri bemærker vedr. inddelingen af de variable tilskud i intervaller af hver fem pct. af museerne, hvor de højeste intervaller får de højeste tilskud, at det bør være et opmærksomhedspunkt, om spredningen på forskningspublikationer mellem museerne muliggør en tilstrækkelig opdeling, idet mindstekravet er fastlagt til et relativt lavt antal publikationer.

Dansk Industri, Energimuseet, Museum Silkeborg, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Danmarks Tekniske Museum, Vendsyssel Historiske Museum, HEART – Herning Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum, Sorø Kunstmuseum, Museum Vestsjælland, Viborg Museum, Vejen Kunstmuseum, Børne- og Kulturchefforeningen og Museum Lolland-

Falster anfører, at de incitamentsbaserede tilskud er i de store museers favør og angiver, at det på sigt kan forstærke uligheden mellem de statsanerkendte museer. Det foreslås, at der ved beregning af de variable tilskud tages højde for forskelle på baggrund af blandt andet geografisk placering, demografisk sammensætning og ressourcer, så der skabes et stærkere økonomisk incitament til at arbejde med alle parametrene.

Vejlen Kunstmuseum, Museum Silkeborg, Sorø Kunstmuseum samt HEART – Herring Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum foreslår alternative måder at tildele de variable tilskud proportionelt for at give mindre museer bedre muligheder for at opnå tilskuddene. Det foreslås for eksempel at oprette en pulje målrettet museer med svære vilkår for at opnå tilskuddene, at tilskuddet tildeles de 50 pct. bedst performende museer inden for hver grundtilskudskategori, eller at der etableres en differentieret fordeling, så museer i kategori 1 får en større fordeling end museer i kategori 5.

Dansk Industri foreslår, at det i forbindelse med undersøgelsen om mål for vidensudvikling, som ikke er forskning, også undersøges, hvordan den bredere forskningsformidling, der ikke fokuserer på samlingerne, kan indgå i kriteriet.

KL foreslår, at museer ved spaltninger bibeholder et skønnet variabelt tilskud, indtil der kan beregnes et variabelt tilskud.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at museer bør ansføres til at gøre sig umage. Museer skal sikre, at de har en bæredygtig økonomi, at de er relevante for alle og særligt for børn og unge, så flere – især børn og unge – får glæde af museerne. Museerne skal fortsat være vidensinstitutioner, der vedvarende udvikler ny viden om deres ansvarsområde(r) igennem forskning. På den baggrund indføres der et incitamentsbaseret og variabelt tilskudselement med udgangspunkt i arbejdsgruppens byggeklodsmode, hvor et museum kan få et ekstra tilskud, hvis de er gode til for eksempel at tiltrække børn og unge.

Det fremgår endvidere af den politiske stemmeaftale, at hensigten med den foreslåede tilskudsmodel er at skabe en højere grad af dynamik, både i forhold til museernes mulighed for at påvirke deres eget tilskud og i forhold til statsanerkendelse af nye museer.

Kulturministeriet anerkender, at der kan være museer, som har mindre potentiale til at opnå høje besøgstal, hvorfor der med lovforslaget i overensstemmelse med stemmeaftalen differentieres i minimumskrav til besøgende og indtjening for museer på mindre øer. Der henvises til, at der ikke er tiltænkt justeringer i forhold til de overordnede dele af tilskudssystemet.

Kulturministeriet noterer, at der i høringssvarene er mange forskelligrettede forslag til parametre i det variable tilskud og vægtning af disse. Kulturministeriet bemær-

ker, at dette understøtter behovet for regulering, der kan udvikle sig over tid. Kulturministeriet bemærker for eksempel, at digitale tilbud for nogle museer er blevet en central del af formidlingen, men at der i dag ikke er tilstrækkeligt pålidelige og meningsfulde opgørelser, der kan måle museernes digitale formidling på tværs af museer. Lovforslaget er udarbejdet teknologineutralt for at understøtte, at måling af f.eks. digitale brugere kan inkluderes over tid, ligesom andre digitale elementer eventuelt ville kunne indgå i opgørelserne.

Det følger af stemmeaftalen, at Kulturministeriet igangsætter en undersøgelse, der skal afdække om det på sigt vil være muligt at måle på vidensudvikling, som ikke er forskning, digitale brugere og ikke-brugere, herunder socialt udsatte, samt om børn og unge kan udvides til unge op til 21 år med henblik på, at det eventuelt på sigt kan indgå som parameter i det variable tilskud.

Kulturministeriet har justeret lovforslaget, således at der i opgørelsen af det variable tilskud fsva. forskningsparameteret gives mulighed for at differentiere mellem forskellige typer af fagfællebedømte forskningspublikationer. Herved skabes der stærkere incitament til også at producere længere forskningspublikationer. Lovforslaget justeres på baggrund heraf, så ph.d.- og doktorafhandlinger fremadrettet kan medregnes som flere forskningspublikationer. Der lægges ikke op til at justere i beregningerne på baggrund af de allerede indberettede historiske data, dvs. at ændringen vil finde anvendelse, fra reformen træder i kraft og fremadrettet. I forhold til forskningsbegrebet, henvises til afsnittet om museernes opgaver ovenfor.

Kulturministeriet lægger ikke op til yderligere at justere i lovudkastet i forhold til det variable tilskud i tilskudsmodellen. Opgørelsen af de foreslåede parametre vil desuden blive udmøntet i bekendtgørelse.

6.3 Prioritetstilskud

Organisationen Danske Museer, DM, Den Gamle By, Museum Lolland-Falster, Dansk Industri og Museum Vestsjælland efterspørger konkrete overvejelser om, hvad der skal ske med prioritetstilskuddet på længere sigt samt en nærmere beskrivelse af formålet med evalueringen.

Den Gamle By, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Ringkøbing Fjord Museer bemærker, at prioritetstilskuddet står i kontrast til museumsreformen formål om objektivitet og transparens. Den Gamle By foreslår derfor, at en mindre del af det samlede tilskud uddeles som prioritetstilskud, mens Vejen Kunstmuseum foreslår, at det i stedet anvendes til belønning af innovative og kreative projekter. Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum foreslår, at prioritetstilskuddet udfases efter fire til fem år.

Dansk Industri foreslår, at der fastsættes klare kriterier for tildeling af det politiske prioritetstilskud for eksempel gennem en samlet dansk museumspolitik. Derudover foreslås det, at der i forbindelse med evalueringen af det politiske prioritetstilskud også foretages en generel evaluering af reformen.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet bemærker, at det af den politiske stemmeaftale fremgår, at aftalepartierne anerkender, at en objektiv model ikke tager højde for alt. Derfor er aftalepartierne enige om, at der fordeles et politisk fastsat prioritetstilskud.

Kulturministeriet bemærker endvidere, at det af den politiske stemmeaftale følger, at prioritetstilskuddet skal evalueres efter en periode på fem år. Af stemmeaftalen fremgår derudover, at aftalepartierne er enige om, at mødes, inden der er gået fire år, med henblik på at drøfte reformen.

6.4 Indfasning

ARoS Aarhus Kunstmuseum efterspørger konkrete regler for indfasning.

Organisationen Danske Museer, KL, DM, Museum Odense, Vikingskibsmuseet, Ringkøbing-Skjern Kommune og Faaborg Museum foreslår, at muligheden for at søge om ændret indplacering i grundtilskudskategori hos museumsrådet fremrykkes og at rådet forelægges klare retningslinjer herfor.

Dansk Industri finder det positivt, at der i beregningerne af det variable tilskud er mulighed for at undtage ekstraordinære perioder, som ellers ville kunne få store konsekvenser for museerne. Det foreslås, at muligheden også bør gælde allerede ved lovens ikrafttrædelse. Viborg Museum støtter op om dette og foreslår, at museer som har haft lukket i det anvendte beregningsgrundlag for det variable tilskud bør gives dispensation til at anvende tal for det seneste åbningsår som erstatning for år uden adgang for gæster. Museum Odense bemærker endvidere, at flere af de år som ligger til grund for første fordeling af nyt tilskud var påvirket af covid-19 lukninger. Endelig foreslår Ringkøbing Fjord Museum, at besøgende uden for museets mure også indgår i beregningerne for tilskuddet i indfasningsperioden.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at det er afgørende at sikre museerne en passende indfasningsperiode, så de får mulighed for at omstille sig – særligt de museer, som står til en nedgang i det statslige tilskud. Tilskudsmodellen indfases derfor over en periode på 4 år, således at modellen er fuldt ud indfaset i 2028.

Af stemmeaftalen fremgår endvidere, at museer, der får et lavere tilskud, får en blød indfasning, så museernes tilskud falder langsomt og med samme beløb hvert år i de fire indfasningsår. Det giver museerne tid til løbende at omstille sig. Museer, der får et højere tilskud, oplever med det samme virkningen heraf, så museerne hurtigt får gavn af deres nye tilskudssituation. Dette kan kun lade sig gøre, fordi den samlede ramme løftes og bruges fuldt ud hvert år i hele indfasningsperioden.

Desuden fremgår det af stemmeaftalen, at museer, der står til at få et mindre tilskud end i dag, kan vælge at lade deres indplacering i grundtilskudskategori indbringe for museumsrådet et år efter, loven er trådt i kraft, hvorefter museumsrådet vil have kompetence til at træffe afgørelse om deres indplacering i grundtilskudskategori med virkning tidligst fra 1. januar 2026. Museer, der står til at få et

højere tilskud end i dag, kan ansøge museumsnævnet om en anden indplacering med virkning tidligst, når reformen er fuldt indfaset, dvs. tidligst fra 1. januar 2029.

Kulturministeriet bemærker, at det variable tilskud tager udgangspunkt i et treårigt gennemsnit for museernes besøgstal (herunder børn og unge), indtægter og forskningspublikationer, og de genberegnes årligt. På den måde sikres det, at der både er forudsigelighed og dynamik i det variable tilskud. Der gives med lovforslaget mulighed for, at museer, der pga. ekstraordinære forhold holder lukket i en længere periode, ikke tæller perioden med i det variable tilskud, jf. pkt. 13.

Beregninger, som fremgår af den politiske aftale, er foretaget på baggrund af data fra 2018-2022. Frem mod udregningen af tilskuddet for 2025 vil datagrundlaget blive opdateret med 2023-tal, så datagrundlaget for tilskud i 2025 bliver årene 2019-2023. Fra og med 2026 beregnes tilskud på baggrund af tre års data, som genberegnes årligt.

Kulturministeriet bemærker desuden, at nærmere regler for indfasning og udregningsmetoder udmøntes ved bekendtgørelse.

7. Et risikobaseret tilsyn

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Konserveringscenter Vejle og ARoS Aarhus Kunstmuseum støtter grundlæggende et nyt tilsynskoncept, der letter museernes administrative krav, men efterspørger tydeligere definitioner og retningslinjer for tilsynet. Organisationen Danske Museer foreslår, at museumsnævnet inddrages i udarbejdelsen af det risikobaserede tilsynskoncept.

Museum Sønderjylland, Museum Lolland-Falster, ROMU, Museum Sønderjylland og Center for Museologi, Aarhus Universitet foreslår, at de nuværende kvalitetsvurderinger fastholdes. Organisationen Danske Museer bemærker i forlængelse heraf, at der ikke er placeret et ansvar for museernes kvalitetsudvikling.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at der skal gøres op med unødvendigt bureaukrati og kontrol med museerne, hvorfor Kulturministeriets tilsyn, som indebærer omfattende vurderinger af det kvalitative niveau i museernes varetagelse af de lobestemte opgaver, skal revideres og slankes.

Kulturministeriet anerkender, at kvalitetsvurderingerne har været medvirkende til at sikre høj faglig kvalitet på museerne, men har tillid til, at museernes ledelse og bestyrelser varetager denne opgave. Der udvikles derfor et nyt fagligt tilsyn, som er risikobaseret og markant reduceret i forhold til det nuværende tilsyn. Et formål hermed er også at sikre administrative lettelser.

Kulturministeriet finder på baggrund af ovenstående ikke anledning til at justere i lovudkastet i forhold til et risikobaseret tilsyn.

8. Indberetning og krav til revision

Danske Revisorer bemærker, at det kan overvejes, om det i loven skal fremgå, at indberetninger skal ledsages af revisorerklæring ud fra størrelsen af data, samt om der skal sættes grænser for, hvornår revisor skal udarbejde sikkerhedserklæringer. Derudover bør det overvejes, om den mest relevante revisorerklæring er aftalte arbejdshandlinger.

Dansk Industri bemærker, at der fsva. indberetning af data skal være balance mellem enkelthed og sammenlignelighed og mulighed for dataudvikling. Digitale indberetninger bør underlægges revisorpåtegning.

Organisationen Danske Museer foreslår et enkelt revisionsregime, der skal udarbejdes i samarbejde med museerne og som alene omfatter at aflægge regnskab på tro- og loveerklæring uden at tillægge ekstra administrative udgifter. Organisationen Danske Museer bemærker derudover, at det ikke er givet, at museerne opgør tal på samme måde, hvilket kan vise sig udfordrende i forbindelse med ansøgninger om statsanerkendelse.

ARoS Aarhus Kunstmuseum foreslår, at der stilles krav om statsautoriseret revisor og efterspørger konkrete krav til opgørelse og revisor inden 31. december 2024.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at museernes indberetninger skal være ledsaget af en erklæring fra en godkendt revisor. Dette skyldes hensynet til, at der er en kontrolfunktion i forhold til de oplysninger, som har betydning for opfyldelse af minimumskrav og beregning af variable tilskud. Nærmere rammer for museernes indberetninger af besøgstal, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

9. Kommunernes medfinansiering

KL bemærker, at det nye tilskudssystem lægger pres på økonomien i de kommuner, som har museer, der står til et mindre statsligt tilskud. Det gælder især det skærpede krav til museernes fysiske rammer, da mange museer har til huse i kommunale bygninger. KL bemærker derudover, at staten ikke bør forpligte kommunerne til at opretholde et bestemt tilskudsniveau til museerne.

Dansk Industri og ARoS Aarhus Kunstmuseum støtter op om, at lovforslaget forholder sig til kommunernes tilskud som for eksempel, at tilskuddene indgår i det variable indtægtsparameter. Organisationen Danske Museer foreslår endvidere, at lovforslaget i højere grad forpligter kommunal medfinansiering af museerne. Derudover foreslår DM og Organisationen Danske Museer, at udviklingen i kommunernes tilskud evalueres løbende.

Dansk Industri foreslår, at museerne ligestilles i forhold til betaling af grundskyld, så fritagelse herfra ikke vil være en selvstændig kommunal beslutning.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at niveauerne for de kommunale tilskud vil indgå i evalueringen af det politisk fastsatte prioritetstilskud for at sikre fortsat økonomisk opbakning til museerne i de enkelte kommuner.

Kulturministeriet bemærker, at den foreslåede tilskudsmodel i et vist omfang understøtter, at kommunerne giver et højere tilskud, idet tilskuddet vil indgå som en del af indtægtsparameteret i det incitamentsbaserede variable tilskud. Dermed vil et øget kommunalt tilskud kunne bidrage til at øge museets variable tilskud, og et lavere kommunalt tilskud vil kunne bidrage til det modsatte.

10. Udviklingspulje

Dansk Industri og Museum Sønderjylland foreslår, udviklingspuljen skal kunne søges af museer i alle grundtilskudskategorier med henblik på at fremme samarbejder på tværs af museumsstørrelse.

Bevaringscenter Nord, Bevaringscenter Fyn, Bevaring Sjælland og Kunstkonserveringen ønsker med henvisning til lovens § 17 b, stk. 1, 2. pkt., at organisationer, for eksempel konserveringscentre, kan søge støtte hertil.

Organisationen Danske Museer foreslår, at »herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande« fastholdes i § 17 b, stk. 1, 1 pkt., da tilskuddene har stor faglig væsentlighed for især kunstmuseerne.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet bemærker, at der med lovændringen af § 17 b, stk. 1, lægges op til, at museerne fremadrettet selv administrerer midler til erhvervelser af værker og genstande. Der er med den nye tilskudsmodel således lagt op til, at museernes erhvervelser af værker og genstande som udgangspunkt betragtes som værende indeholdt i det samlede driftstilskud. Den økonomiske ramme er for alle museer løftet med 75 mio. kr. årligt.

Kulturministeriet bemærker derudover, at der med den foreslåede ændring af § 17 b, stk. 2, indføres en bemyndigelse til, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgningsberettigede museer. Det bemærkes hertil, at udviklingspuljen ifølge den politiske stemmeaftale skal kunne søges af statsanerkendte museer i grundtilskudskategori et til tre, og videre, at museerne kan samarbejde med alle statsanerkendte og statslige museer og andre relevante samarbejdspartnere som for eksempel folkeskoler, erhvervsliv og biblioteker om projekter.

Kulturministeriet finder på baggrund af ovenstående ikke anledning til at justere i lovforslagets § 17 b.

11. Arkæologi

Organisationen Danske Museer, Vesthimmerlands Museum, Museum Silkeborg, Vendsyssel Historiske Museum, Museum Odense, Museum Lolland-Falster, Museum Nordsjælland, Museum Vestsjælland, ROMU, Vikingskibsmuseet og Viborg Museum bemærker, at forslaget ikke i tilstrækkelig grad tager højde for museer med arkæologiske ansvarsområder. ROMU foreslår derfor nedsættelsen af en kommission, der skal komme med forslag til forbedring og organisering af det arkæologiske ansvarsområde.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at der i hele landet er museer, der har arkæologisk ansvar, og som løfter en vigtig opgave med arkæologiske undersøgelser. I anerkendelse af, at et arkæologisk ansvar er en vigtig opgave har museets geografiske indsamlingsområde derfor ligeledes betydning for museets indplacering. Der er også taget stilling til, om samlingen overordnet set har flere genstande af særlig værdi, kvalitet eller betydning, som kan placere samlingens betydning i en højere kategori end det geografisk afgrænsede indsamlingsområde.

Kulturministeriet bemærker, at det ikke indgår i den politiske stemmeaftale at se på organiseringen af det arkæologiske ansvarsområde, hvorfor det ligger uden for lovforslagets formål.

12. Øvrige bemærkninger

Organisationen Danske Museer, DM, Museum Nordsjælland, HEART – Herning Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum foreslår, at kravet om ansættelse af faguddannet personale fastholdes.

Dansk Center for Museumsforskning, Vikingskibsmuseet og Viborg Museum foreslår, at museumsloven i højere grad forholder sig til kulturel, grøn og social bæredygtighed som et krav til fremtidens museumsudvikling.

Dansk Industri foreslår, at grundtilskud og variabelt tilskud reguleres efter Finansministeriets skøn for pris- og lønudviklingen.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet bemærker, at museerne bør have selvbestemmelse i organiseringen af deres faglige opgavevaretagelse og til at sammensætte de relevante kompetencer. Derudover skal frisættelsen bidrage til at understøtte den politiske stemmeaftales formål om at gøre op med unødvendigt bureaukrati og kontrol med museerne.

Krav om bæredygtighed indgår ikke som en del af den politiske stemmeaftale om en museumsreform, hvorfor lovforslaget ikke forholder sig hertil.

I forhold til ønsket om regulering efter Finansministeriets pris- og lønudvikling bemærkes, at der lægges op til at pl-regulere (2024), herunder i forhold til minimumskravene til indtjening. Reguleringen vil fremgå af den årlige bevillingslov.

13. Øvrige justeringer i lovforslaget

Kulturministeriet har ud over de nævnte ændringer foretaget en række præciseringer i lovforslaget.

I lovforslaget fremgår, at det er Kulturministeriet, der efter anmodning fra et statsanerkendt museum kan undlade at medtage en periode ved beregning af det variable tilskud, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet. I det lovforslag, der blev sendt i høring, var denne kompetence henlagt til museumsnævnet. Det er Kulturministeriets vurdering, at det mest hensigtsmæssigt ligger hos Kulturministeriet (Slots- og Kulturstyrelsen), idet der er tale om mere tekniske beregninger.

Kulturministeriet bemærker endvidere, at det i lovforslaget er uddybet, at kulturministeren vil kunne fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet af en myndighed under Kulturministeriet, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren. Det er således hensigten, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om adgangen til at påklage afgørelser om blandt andet beregning og udbetaling af driftstilskud til statsanerkendte museer.

Kulturministeriet har derudover foretaget mindre øvrige justeringer, sproglige justeringer og uddybninger af bemærkninger m.v., herunder foretaget justeringer af hensyn til lovteknik.

Liste over indkomne høringsvar

(Høringsparter i kursiv har tilkendegivet ikke at have bemærkninger)

Aalborg Universitet
Aarhus Universitet, Center for Museologi
Arbejdermuseet
ARoS Aarhus Kunstmuseum
Bevaringscenter Nord
Bornholms Museum
Bornholms Kunstmuseum
Børne- og Kulturchefforeningen
Danmarks Frie Forskningsfond
Danmarks Tekniske Museum
Dansk Center for Museumsforskning
Dansk Erhverv
Dansk Industri
Den Gamle By
DM
Energimuseet
ENIGMA - museum for post, tele og kommunikation
Faaborg Museum
FSR – Danske Revisorer
Furesø Museer
Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum
HEART – Herning Museum of Contemporary Art, Holstebro Kunstmuseum og Esbjerg Kunstmuseum
Immigrantmuseets ambassadører og bidragsydere
Museum Horsens
Indvandrerhistorisk Selskab
KL
Konserveringscenter Vejle
Københavns Kommune
Københavns Universitet, Det Humanistiske Fakultet
Moesgaard Museum
Museum Lolland-Falster
Museum Nordsjælland
Museum Odense
Museum Overtaci
Museum Salling
Museum Silkeborg
Museet for Samtidskunst
Museum Sønderjylland
Museum Vestsjælland
Nationalmuseet
Naturhistorisk Museum Aarhus
Nordisk Konservatorforbund Danmark

Organisationen Danske Museer

Rigsrevisionen

Ringkøbing Fjord Museer

Ringkøbing-Skjern Kommune

ROMU

Sorø Kunstmuseum

Vardemuseerne

Vejen Kunstmuseum

Vendsyssel Historiske Museum

Vesthimmerlands Museum

Viborg Museum

Vikingskibsmuseet